

діяльністю аудиторських фірм. Освітлення їхньої діяльності має відбуватись не лише в професійних виданнях, а й у ЗМІ, доступних для широкого кола користувачів. Підприємцям потрібен партнер, що здатний здійснити аналіз бізнес-моделі, підвищити ефективність системи управління, навчити управлінню ризиками та використанню нових управлінських інструментів. Тому аудиторські фірми мають розширити діапазон консалтингових послуг до консультацій з питань підвищення ефективності бізнесу.

Література

1. Global Annual Review 2014 [Електронний ресурс] / PwC — 2014. Режим доступу: http://www.pwc.com/en_UA/ua/press-room/2014/assets/pwc-global-annual-review-2014.pdf
2. Global Annual Review 2014 [Електронний ресурс] / Baker Tilly International — 2014. Режим доступу: <http://www.bakertillyinternationalannualreview.com/downloads/BT-International-Annual-Review-2013.pdf>
3. BDO Annual Statement 2013 [Електронний ресурс] / BDO // DSP bvba, Temse, Belgium — 2013. Режим доступу: http://bdo.com.ua/_Files/Doc-Lib/2204/annual_statement_2013.pdf
4. Узагальнена інформація про стан аудиторської діяльності в Україні за 2008-2012 рр. // Сайт АПУ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-auditorskoi-diialnosti-v-ukrajini>
5. Річний звіт про прозорість ТОВ «КиївАудит» за 2013 рік [Електронний ресурс] / КиївАудит — 2013. Режим доступу: <http://www.kiev-audit.com/assets/files/zvit2013.pdf>

Федорець В.В., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Щербакова Н.А. ,к.е.н.,
доцент кафедри аудиту

ПРОБЛЕМИ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ

У сучасних умовах реформування економіки України, функціонування підприємств з різними організаційно-правовими формами та наближення бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів постає проблема достовірності облікової інформації

як на рівні підприємства, так і на рівні зовнішніх за відношенням до підприємства суб'єктів ринку. Особливої актуальності вона набуває за умов посилення контролю з боку держави за дотриманням підприємствами, незалежно від форм власності і відомчої підпорядкованості, вимог чинного законодавства щодо ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

За таких умов аудит є одним з невід'ємних видів незалежного фінансового контролю що забезпечує завчасне виявлення відхилень у системі бухгалтерського обліку й складанні звітності та їх усунення підприємствами. Все це і висуває на перший план розробку методики аудиторської перевірки окремих ділянок обліку, зокрема проведення аудиту власного капіталу підприємства.

Метою дослідження є аналіз проблем обліку та аудиту власного капіталу в акціонерних товариствах.

Для здійснення успішної господарської діяльності кожне підприємство повинно мати в своєму розпорядженні необхідні власні господарські засоби. За вартісними показниками — це власний капітал.

Актуальним питанням обліку і аудиту діяльності акціонерних товариств є відображення процесу формування видів власного капіталу. За останні три роки прийнято ряд законодавчо-нормативних документів щодо діяльності акціонерних товариств і їх адаптації в сучасних умовах господарювання. Однак, залишаються недостатньо розробленими методичні аспекти обліку та аудиту елементів акціонерного капіталу.

Наприклад, згідно Положення про порядок реєстрації випуску акцій, затвердженої рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.04.2007 р. № 942, вказано, що: при закритому (приватному) розміщенні акцій у разі збільшення розміру статутного капіталу товариства за рахунок додаткових внесків здійснюється реєстрація випуску акцій ті реєстрація звіту про результати закритого (приватного) розміщення акцій; при відкритому (публічному) розміщенні акцій у разі збільшення розміру статутного капіталу товариства за рахунок додаткових внесків здійснюється реєстрація випуску акцій, проспекту емісії акцій і реєстрація звіту про результати відкритого (публічного) розміщення акцій.

У разі збільшення розміру статутного капіталу товариства за рахунок спрямування прибутку до статутного капіталу здійснюється реєстрація випуску акцій, звіт про результати розміщення акцій до органу, який реєструє подібні звіти, не подається. Усі ці операції можуть здійснюватись до реєстрації змін статутного ка-

піталу у виконавчих комітетах міської ради. Таким чином, у разі збільшення розміру статутного капіталу за рахунок попередніх додаткових внесків по реєстрації випуску акцій діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, зобов'язань і господарських операцій та Інструкції по його використанню не передбачено ні один синтетичний чи аналітичний рахунок.

Другим актуальним питанням обліку і аудиту акціонерних товариств є співвідношення розміру чистих активів і статутного капіталу. Згідно ст. 155 Цивільного Кодексу України, якщо після закінчення фінансового року вартість чистих активів акціонерного товариства виявиться меншою від статутного капіталу, товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу та зареєструвати відповідні зміни до статуту у встановленому порядку.

Якщо вартість чистих активів стає меншою від мінімального розміру статутного капіталу, встановленого нормативними документами, товариство підлягає ліквідації. Таким чином, аудитор повинен в аудиторському висновку вказати про порушення статей Цивільного Кодексу України та рекомендувати підприємству зменшити статутний капітал або збільшити розмір чистих активів, наприклад за рахунок індексації основних засобів, зменшення довгострокових, поточних зобов'язань.

Контролюючими органами України, на жаль, не розроблено механізм примусової зміни статутного капіталу акціонерних товариств. Тому на практиці спостерігаються одноразові випадки добровільного зменшення капіталу, хоча аналіз фінансової звітності показує про необхідність проведення пильного фінансового аналізу статей балансу для виконання вказаних вимог нормативних документів.

Основними проблемами обліку та аудиту власного капіталу в акціонерних товариствах є:

- відсутність єдиних організаційних і методичних підходів до аудиту власного капіталу;

- відсутність практики формування окремих робочих документів аудитора, які містять інформацію про формування та рух акцій;

- недостатньо розроблені інформаційні джерела, в яких відображені процеси і господарські операції, пов'язані з формуванням і змінами елементів акціонерного капіталу, а також відносини, що виникають між підприємством і його власниками і працівниками, щодо прав власності на майно, нарахування і виплати дивідендів.

Висновки. Власний капітал є гарантією стабільної діяльності підприємства, а від правильності ведення його обліку значним чином залежить відображення майнових відносин між власниками. Тому і аудит власного капіталу є одним з найважливіших етапів аудиторської перевірки. Тільки при розроблені єдиних організаційних підходів до обліку та аудиту власного капіталу та окремих його елементів, можна буде детальніше відобразити та проаналізувати фінансово господарську діяльність підприємства.

Література

1. *Маркович В. М.* Функціонування підприємницького капіталу // Вісник НБУ. — №5. — 2001.
2. *Лемківський Л. М.* Управління капіталом підприємства // Фінанси України. — №7. — 1997.
3. *Мун С. В.* Теорія капіталу // Економічний вісник. — № 2. — 2000.

Шелупець І.С., студентка ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Касіч А.О., д.е.н.,
професор кафедри аудиту

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

Сучасний етап розвитку економічних процесів на мікрорівні характеризується активізацією інтеграції, орієнтацією на вимоги зарубіжних ринків, упровадженням адаптивних систем управління та чіткими завданнями щодо гармонізації обліково-аналітичних процедур, які пов'язані, перш за все, із впровадженням Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

В Україні вже досить давно затверджена програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням МСФЗ [1]. Тобто, цей процес в Україні вже має певну історію.

Вітчизняні науковці, які досліджували ці питання, зокрема, Голов С.Ф. [2], Малюга Н.М. [4], Пархоменко В.М. [5] та інші досліджують переважно проблеми, що виникають у процесі